

SZÁM.

pecsétetes
elembe.
ok élni),
a kifeje-
gondat-

ntézni
jövén-
a visz-
is, ha
en sok
iveim
ekem,
s szó-
ma-
zslaja
erető

örö-
entül
oly
lni a

et is
lyt,
t és
csi
lvá-
ogy

ket

ket

ok
m-

ület.

KIS IRAD

... VITTE A KOSARAT. (Lásd a 405. lapon.)

XXXVI. kötet, 26. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1889. június 30-án.

A NAGY ÖSSZE-ESKÜVÉS.

— Beszélyke három képpel. —

(Vége.)

SAKUGYAN nem jött senki az ajtónkhoz. Hallottuk aztán ismét a csöngettyűt, amint egyik leczkének végét, a másiknak kezdetét jelenté. Eleinte örültünk, hogy nem vagyunk ott... de lassanként kezdett unalmassá lenni ez a várakozás. Nem igen tudtuk, mihez fogjunk. Csak vártunk. De hát mind hiába volt a mi halálos elszántságunk nem jött ellenség. Nem is igen értettük a dolgot, de Tamás tudta az okát.

— Meg vannak ám akadva, nem tudják, mihez fogjanak! Haha! Tudtam én azt! Nem egykönnyen fognak ki rajtunk. Nem mernek mindjárt hozzá fogni az ostromhoz, mert ebből lárma lesz, a szomszédok össze csődülnek, hire fut a csatának, ezt pedig az igazgató ur röstelni fogja. De ugy kell neki!

— Hát azt hiszed, hogy nem is fog ostromolni?

— Dehogy hiszem! Csakhogy valami ravasz cselet fog kifőzni. Azért tehát csak résen legyünk, jól vigyázzunk minden legkisebb gyanus neszre, hogy meg ne lepjenek.

Vigyáztunk hát annyira, hogy már szinte elaludtunk a nagy csöndességben. De hát hiába volt minden vigyázat, nem hallottunk, nem láttunk semmi gyanusát; ez már boszantó kezdett lenni.

Azután még következett valami, ami még inkább bántott. Hallottuk, amint a toronyban elharangozták a delet, azután a szomszédos ebédlőből hallatszott zaj, olyan zaj, melyre lehetetlen volt rá

nem ismerni. Tányér-csörömpölés, kanál-csörgés — ott bizony javában ebédelték. A gyöngge reggeli után kétszeresen fölébredt az étvágyunk, szinte érezni véltük a párolgó leves illatát, a jó sült szagát. De hát olyan elszánt vitézeknek, a milyenek mi voltunk, nem illett ilyen csekélységen busulni. Nem is szóltunk, csak a kis Vili panaszkodott:

— Oh, hát mi nem kapunk ebédet? Én így nem játszom tovább!

— Ez nem játék! rivalt rá Tamás. Mi most komoly és veszedelmes harcban vagyunk. Ilyenkor holmi hitvány ebéd nem számít.

Nem tudom, titkon nem gondolt-e mást az ebédéről, de hogy én nagyon szerettem volna ebédelni, az bizonyos. És a pajtásaim is olyan keserves képet vágtak, hogy aligha ők is nem olyanformát gondoltak.

Vezérünk azonban vitéz kitartással mondá:

— Most, amig oda át ebédelnek, nem kell meglepetéstől félnünk. Mi is ebédelünk. Még van eleségünk.

Az igaz, hogy volt. Három száraz zsemlye és egy darabka sajt. Ezen megosztottunk. Biz az meg sem kottyant, inkább csak még fölingerelte az étvágyunkat, kivált mikor arra gondoltunk, hogy oda át a szomszéd teremben milyen pompásan ebédelnek.

A száraz falatra ittunk egy-egy kortyot a meleg, állott vízből, s megvolt az ebéd.

— Most pedig vigyázzunk! intett Tamás. Mert délután lesz a hadd el hadd. Délig nem akarták zavarni a leczkét, de

most majd jönni fognak mindenféle hadi esellel.

Vigyáztunk hát újra. Hiszen csak már jöttek volna! De nem jött felénk akár csak egy árva dongó sem. Szinte belekábultunk a véghetetlen unalmas várakozásba. Kivált olyan éhesen. Mondhatom, egy csöppet sem volt mulatságos.

De hát csak vártunk az ostromra. Ez azonban nem akart kezdődni. Hanem azt hallottuk, amint többi pajtásaink ott kint az udvaron, kertben a leczke után vigan játszanak. Azután egy kis időre csönd lett. Tudtuk, hogy most ozsonnálak. Beértük volna most már száraz zsemlyével is, de az sem volt. Nagyon kedvetlenül bámultunk egymásra, Tamás pedig már meglehetősen kifogyott a biztatásból. Már nem igen tudott mit mondani, és ha mondott is valamit, nem hittünk neki. Kezdünk föllázadni.

— Utoljára is annyi az igaz, hogy ostobaságot tettünk! kiáltám elkeseredve.

Egyik-másik morgott valamit, hogy: »Alkalmasint!« Aztán csak vártunk tovább, egyre rosszabb kedvben. Végre esteledni kezdett, aztán be is sötétedett. A házban lassankint csönd lett. Már megvacsoráltak, lefeküdni készültek. A kis Vili nem állta tovább.

— Nekem már elég ebből az ostobaságból! kiáltá daczosan. Eresszetek ki, én megyek az igazgató urhoz és bocsánatot kérek és... és vacsorát.

Nem lehetett többé semmi kétség, hogy minket ugyan ostromolni nem fognak, de majd ha holnap ki akarunk menni, talán ki sem eresztenek. Tamás vezér za-

vartan hebegett, de nem hederítettünk többé rá.

— Igaza van Vilinek! Bolondok voltunk s az igazgató ur csuffá tett. Most legokosabb, ha bocsánatot kérünk.

Eltoltuk az ajtó előtt a torlaszt, Tamás nem ellenezte. Csak azt mondta:

— Ha most kimegyünk, a zajra előjönnek a fiuk és nagyot nevetnek rajtunk.

— Hát lehúzzuk cipőnket, szólt Elek.

Meg is tettük. Aztán harisnyában, nesztelenül lopóztunk végig a folyosón az igazgató szobájáig. Még ébren volt. Fura csapat voltunk (Lásd a képet a 404. lapon.) a mint kezünkben cipőnkkel ott álltunk előtte. Az igazgató mintha nagyon szeretett volna nevetni, mikor Elek elmondta a bocsánatkérést; de mégsem nevetett, hanem nyugodtan mondá:

— Jól van, fiaim. Nem haragszom. Menjetek aludni. A vacsora ideje elmúlt. Ez a kis bőjt nem fog nektek sem megártani. Holnap majd megtudjátok, mi a büntetétek.

Búsan és éhesen feküdtünk le. Vacsorát sem kaptunk, félnünk is kellett a büntetéstől. Mi lesz az valjon! Nem csekélység, az bizonyos.

Nem is volt csekélység. Reggel megtudtuk. Mikor kimentünk, többi pajtásainkat mind utra készülöben találtuk s az igazgató előjövén, így szólt hozzánk, felsült össze-esküvőkhöz:

— Tegnapra sürgetős és fontos dolog akadt, azért a rendkívüli szünet-napot és kirándulást a mai napra halasztottam. Ti nyolczan azonban már tegnap kivették magatoknak a vakációt s pihente

tek, míg a többiek tanultak és dolgoztak. Ti tehát ma természetesen itthon maradtok egyik tanár ural és pótolni fogjátok, amit tegnap mulasztottatok. Ez tulajdonképen nem is büntetés, de én beérem ennyivel.

Hogy ez nem büntetés! De még milyen büntetés volt! A többiek nagyon

jó kedvvel elmentek s oda jártak egész nap. Mi pedig az előbbi keserves nap után most még itt sanyarogtunk, tanultunk, dolgoztunk, mindig arra gondolva, milyen jó dolguk van pajtásainknak, a kik nem csináltak össze-esküvést.

De'jszen, mi sem csináltunk többet! Volt eszünk. Beláttuk, milyen oktalanságot követünk el. Tamást elcsapták a vezérségről, de ő maga

is úgy megröstellte csufos vereségünket, hogy többé nem csábitott ilyen csinyekre. Nem is volt aztán több ilyen keserves kalandunk, megelégtünk mindenkorra az össze-esküvést.

JULISKA KÖSZÖNETE.

(Képpel a czimlapon)

A FÉLRE ESŐ kis tanyai házban éltek Juliska és az édes anyja. Nem valami vigan éltek ott szegények, s nem épen csak azért, mert szegények voltak. A szegénység nehéz állapot ugyan, de a ki szorgalmas, ügyes, kivergődik belőle. Csakhogy a Juliska szegény anyja még nagy beteg is

volt hozzá s nem hogy megtudta volna keresni mindennapi kenyeröket, de még föl sem birt kelni az ágyból.

Nem is tudom mi történt volna velök, ha séta közben arra nem téved Jolánka, a gazdag birtokos jószívü leánykája s meg nem pillantja, a mint Juliska ott sirdogál az ajtóban. Mindjárt oda sietett és kivallatta, hogy mi a baja, miért sir, miért olyan szomorü?

— Jaj, kedves kisasszonykám, nem segíthet azon

maga, szólt Juliska.

— No mégis, hátha tudnék valamit!

Juliska elmondta szomorü sorsukat s Jolánka maga is elbusult. Persze hogy hamarjában nem tudott segíteni. De mégis megvigasztalta Juliskát.

— Megállj csak, majd máskép lesz az. Most még semmit sem tudok ugyan, de a míg haza megyek, majd gondolkozom, otthon pedig majd segít az én kedves jó mamám.

... FURA CSAPAT VOLTUNK. (Lásd a 403. lapon.)

Segített is. E naptól fogva nem volt szükség a szegényes házikóban. Még orvos is jött, hozott orvosságot, s kevés idő telt bele, már a beteg fölkel és mihamar ismét dolga után láthatott.

— Lám, mennyire nem volt igazam, mikor azt mondtam, hogy az a kedves jó kisasszony nem segíthet! gondolá Juliska. Mindenki segíthet, a kiből igaz jószág van. Oh, csak meg tudnám neki köszönni! De mikor semmi sincs, amivel hálámat bebizonyíthatnám!

Épen utolszor vitte haza üresen a kosarat, (Lásd a képet a czimlapon.) melyet Jolánka mindenféle jóval megtöltve küldött volt. S amint épen nagyot akart sóhajtani, e helyett hirtelen elmosolyodott és fölragyogott az arca.

— Oh, tudom én már mit teszek! Hát kinek virít ez a sok szép vad virág itt a mezőn? Mindnyájunknak adta a jó Isten!

S vigan dalolva gyűjtötte a virágokat. A legszebbeket, legfrissebbeket szakitotta le és akkora bokrétát kötött, hogy alig fért bele a nagy kosárba. És ha pompásabb is a kerti büszke rózsza, szekfü, viola, de tarkább, kedvesebb bokrétát a legszebb kertben sem lehetett volna összeszedni.

— Nem baj, ha nem is fog neki teteszeni, gondolá Juliska. De legalább elgondolja, hogy örömet akartam neki szerezni.

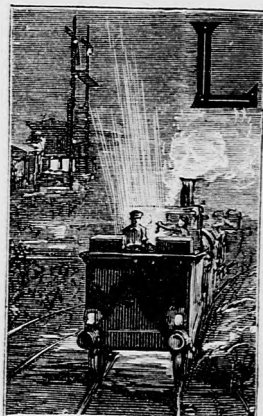
De Juliska csalódott. Mert Jolánka ezt nemcsak elgondolta, hanem igazán örült is. Először mert mindjárt kitalálta, mi volt a szegény kis leány szándéka, azután meg mert csakugyan soha sem volt még ilyen nagy virág bokrétája. Megölelte Juliskát.

— Jaj de kedves virágok! Milyen szép tőled, hogy így megemlékeztél rólam!

S mikor Juliska elégedetten haza sétált, még ilyenformát gondolt:

— Lám, ami jót tehet, a ki igazán jó: úgy háláját is mindig bebizonyíthatja, bárha kicsiséggel is, a ki igazán háladatos.

UGYANAZ.

ARMÁZVA, tüszkölve robogott be a hosszú kocsisort vonzó gőzmozdony a pályaudvarra. Kéménye szikrákat hányt, az elejébe akasztott lámpások messzire világítottak, mint

valami tüzes szemek. Mert késő este volt, mikor Palika ott várt az apjával a pályaudvaron, hogy az iskolából haza menjen a nagy vakációra. Az apa nem akart napal a nagy forróságban utazni.

— Jaj de szép egy ilyen hatalmas mozdony, ugy-e apácska?

— Mondhatjuk akár szépnek is, de minden esetre nagyon hasznos találmány. De mért találod épen most olyan nagyon szépnek?

— Oh, hogyne! Emlékszem, beszélte a Gazsi bácsi, hogy mikor ő még fiatal volt és nem volt vasut, három napig is eltartott, amíg innen hozzánk jutott. Most pedig beülünk, szépen elhelyezkedünk, alszunk egyet és reggel, mire fölbredünk, már otthon vagyunk.

— Az csakugyan így van. De ezt tudtad már régen és egyszer mégis nagyon szidtad, hogy micsoda csuf portéka egy ilyen gőzmozdony, kár is volt kitalálni.

— É... é... én? Nem emlékszem.

— De én emlékszem. Nehány hónappal ezelőtt volt, mikor ősszel utra indultunk ide. Otthon a pályaudvaron beszélte a kis öcsédnek, milyen förtelmes egy masina az ilyen mozdony.

— Oh... az... az talán épen nem volt ilyen szép.

— Dehogyan nem! Nézd csak, rajta a neve... épen ugyanaz. De emlékszel is te jól, hogy miért mondtad. Most szépnak találsz, mert gyorsan röpit haza. Akkor förtelmesnek találtad, mert gyorsan elröpitett hazulról, a játékból a munkára, tanulásra.

— Igaz, kedves apa, felelé Palika őszintén és mosolyogva.

— No lásd! Ne mondj tehát pillanatnyi kedved szerint ítéletet valamiről, hogy szép és jó-e vagy sem. Csak az mond helyes ítéletet valamely dologról, aki nem arra gondol, hogy neki magának hasznos és kellemes-e? Az önzésből eredő ítélet mindig hamis.

FEHÉR LILIOM.

MEZÖN, erdőn
nyílik virág
Milli - milli - mil-
liom,
A tóparton sár-
gállik a
Vizi, vizi liliom.

Sövény mellett kékel-
lik az
Idres-fodros pajtása,
Más a színe, hanem egy a
Két virágnak fajtája.

Valamennyit itt nyugtatnám
Boldogan a keblemen —
De legjobban ezt a szelid,
Szűz fehérét szeretem.

A LEGJOBB KÖNYV.

— Elbeszéli *Ida néni.* —

ALAHÁNSZOR Gizella felelt, mindannyiszor jól mulatott rajta az osztály. Még a tanítónőnek is kellett nevetnie, ha csak nem akart boszankodni.

De azt is meg kell jegyezni, hogy csak akkor beszélt olyan furákat, mikor bele kezdett. Azután már egészen jól ment, mert nem volt ám ostoba, és a leczkét is tudta rendesen. Talán pajkosságból tette? Ó dehogyan! Nem akarta a társait mulattatni a bohó feleletivel; inkább fájt neki, hogy ő az osztály bolondja, és míg a többiek nevettek, ő bizony sirt, néha keservesen sirt — de azért mégis mindig úgy esett, hogy rászolgált a nevetésre.

Megmondom én, mi volt a hibája: szórakozott volt Gizuska. Mikor a padban ült, nem figyelt a tanításra, hanem elkezdett valamivel játszani; például forgatta a plajbászt, tollat; ha éppen egyéb nem esett a keze ügyébe, a kötényével, szalagjával babrált, és így gondolatai is lassankint eltértek a tanítás tárgyától. Csak ugy félig-meddig hallotta a tanítónő szavait, és ha megszólították, megijedt, mintha álomból riasztották volna föl. Rendesen nem tudta: mit kérdeznek tőle, csak ugy taláalomra felelt. Így tehát nem is csoda, ha rosszul ütött ki. Mikor már a többiek nevétek, Gizella magához tért és összedte magát — kissé későn persze.

Számtani óra volt. Az egyik leányka a táblán fejtett meg egy föladványt, a többiek követték, de a mi Gizuskánk egészen elmerengett. Tudja Isten hol járt az

esze! A szemes tanár figyelmét azonban nem kerülte ki a Giza figyelmetlensége, és sietett is felrázni mélnázásából.

— Gizella! Mennyi 8×12 ?

Gizella vörös lett mint a főtt rák és zavartan hebegé:

— Nagyon sok, tanár ur!

Lett erre nagy nevetés. Hiába akarta Gizella helyre ütni a hibáját azzal, hogy most nehéz földadványt oldott meg a táblán az egész osztály szeme láttára. Addig boszantották a »sok« szócskával, míg a hittani órán mondott badarság el nem feledteté a számtani órán vallott kudarcot.

Az egész osztály olvasta Kánaán elfoglalását Józua által, csak hogy Gizella két lappal hátrább volt még, ott, hol a zsidóknak a Vöröstengeren való szerencsés átkelésükről van szó, mert ott valami az eszébe juttatá azt az elbeszélést, melyet egyszer olvasott, és akkor már nem figyelt többé arra, mi történik körülte. Pedig jó lett volna figyelnie, mert szomszédja rákezdte:

— »És Józua emlékezteté vala a népet mindazokra a jótéteményekre, melyeket Istentől vett...«

— Mik voltak azok a jótétemények, Gizella? — hangzott most a tanár szava.

— Szörnyű csapásokat küldött rájuk, volt a bölcs válasz. Gizella persze azt gondolta, hogy az egyiptomi zsarnok népre; — de ki tehetett róla, ha társai mégis kigunyolták a talpra esett feleletért. Egész csapás volt reá nézve ez a felelet, mert rosszabb osztályzatot kapott miatta, mint a milyent különben érdemelt volna.

Azt is elfelejtették ezért a másikért: »A czinke a leghasznosabb rovar.« — Ezt meg kiszorította az újabb keletü: »A pulyka mérges kigyó, vagy a béka a gólyákat százával pusztítja el« stb. Ha javítani akart a hibán vagy tévedésen, csak annál rosszabbul ütött ki a dolog, mert akkor az jött ki belőle, hogy: »a mérges kigyó pulyka«, vagy: »a gólyákat pusztítja a béka« — és így tovább.

Egyszer a tanfelügyelő látogatta meg az iskolát. A leánykák szepegtek. Gizella is. De ő most erősen föltette magában, hogy összeszedi magát és úgy felel, hogy no! Figyelt is szépen, még csak az ujját sem mozdította. Szerencsétlenségére az előtte ülő Mariska egyet fordult a fejével. és ekkor Mariska kontyocskája megérinti a Giza kezét, kinek most akaratlanul kellett a társa frizuráját nézni. Hogy is jutott eszébe Mariska édes anyjának ebből a rövid kóczos hajból kontyot fenni? Hisz nem volt nagyobb a kis egér farkinczájánál! Akármelyik becsületes sárgarépa hosszabb volt nálánál. Gizának a sárgarépa azért jutott eszébe, mert Mariska haja is olyan hirtelen szőke volt. De hagyján még a színe és a hossza! Minek is kunkorodott fölfelé a hegye és mért állt oly veszedelmesen rajta a kék csokor, mintha az egész világ szemét ki akarta volna vele szurni? Gizella megfogta a kontyocskát, hogy szerényen lekonyítsa; de hogy a kezében volt, máris forgatni kezdte, mint a plajbásszal szokta tenni. Mariskának fájt az, és mindig kihuzta a fejét Giza kezéből, de az megint ügyesen elkapta a farkocskát és játszott vele, a nélkül, hogy tudta volna mit tesz. Éppen

ujra kapkodott a kisiklott haj után, mikor a tanfelügyelő megszólítja.

— Mondja meg, ki fedezte föl Amerikát?

Giza most sem hallotta jól a kérdést, csak az utolsó szót. Zavarában nem fűző-fához, hanem a czófocskához kapott, és olyat rántott rajta, hogy a kis gazdája fájdalomában fölszisszentett és hebegé:

— Kérem én nem... a Mariska...

A megkinozott leányka pedig tiltakozott:

— Kérem tanár ur, nem én, hanem a Giza!

Kiderült a félreértés, a tanár ur arca komoly lett, a leányok csak nagy nehezen folytathák el a nevetést, Giza meg a sirást.

Mikor haza ment, zokogva panaszolá el baját Lina néni-nek, ki minden bajban jó orvosságot vagy tanácsot adott a családnak.

— Hja kis leányom, a szórakozottság nagy baj! Ebből nehezebb valakit kigyógyítani, mint holmi apró-cseprő betegségből. Hanem az erős akarat itt is a legjobb szer. Először ne babrálj, ne játsszál mindig az ujjaiddal! Lám, most is a kendőm rojtját huzigárod...

— De nénikém, azért én figyelek!... felelt Giza.

— Az már nem igaz, mondá a néni. Ha figyelmed kétfelé oszlik, akkor már nincs itt az egész eszed. Nézz a szemem

REGGELI
a
FA ALATT.

Aranyas erdő
Hús üledbe
Fogadj miniket
Szivesen be!
Szabadnapunk első napját
Itt töltjük el,
Séta után reggelinhet
Itt kéltsük el.
Hűmes virág környékezi
Abroszoknak széleit

S hogy sinára egyengettük,
Az egyikünk meglepít.
Fia estésán méltaska les:
Bizony mékés, rák is lesz!

Mi töltünk megelheted.

A bükk mögött, rózsáé táján
Kávét főzött jó mamánk —
Szüreselgetjük, míg madárral
Zeng reánk áldás gyantán.

közé és úgy hallgass meg! Így ni! Hát először is a kezedet nyugton tartsad. Aztán az iskolában ne tekingess más felé, csak

a tanítónőre, vagy a tanítóra. Tudd meg: a tanítónő szeme a legjobb könyv; onnan kell a leckédet kiolvasnod, és akkor min-

Mikor Giza másnap az iskolába ment, úgy tett, a hogy a néni mondta. Mikor nem nézett a könyvbe, mindig a tanítónő

függött a szeme. Rajta kapta magát ugyan többször is, hogy az ablakot vagy a falon függő ábrákat nézte s hogy gondolatai megint elkalandoznak. De amikor megint a tanítónő szemébe tekintett, eltűnt minden más tárgy és lankadó figyelme újra föléledt. Ugy tűnt föl neki, mintha ma szében magyarázna a kisasszony, mintha érdekesebb lenne az egész tanítás. Nem is jött zavarba, mikor kérdést intéztek hozzá; mindjárt is kész volt a helyes felelettel.

Igy ment az mindennap. Nem mondom, hogy egyszerre javult meg Giza. Néha-néha megtörtént rajta, hogy visszaesett régi hibájába, de csak egy-egy perczre. Rögtön észébe jutott a Lina néni intése, és ahhoz tartotta magát. Most a tanulás már örömet szerzett neki, és kettőzött szorgalommal látott hozzá. Annyira vitte, hogy ő, ki azelőtt az osztály bolondja volt, most a legjobbak közé tartozott, ami bizony boszantott is néhány irigy leányt, akik azelőtt mindig gunyolták.

— Ugyan nem mondanád meg, Giza, miféle könyvből tanulsz most, hogy ilyen okos lettél? kérdék egyszer tőle gunyosan.

dig fogsz szépen felelni. Próbáld meg s majd néhány hét múlva mondd meg, jó volt-e a tanácsom.

— Miért ne? válaszolt Gizella; szívesen megmondom: az én könyvem minden szorgalmas tanuló könyve — *a tanító szeme.*

A DERVIS ÉS A KHÁN.

— Keleti történetke. —

MESSZE félre eső zugban, távol az emberek zajongásától, élt egy öreg dervis (mohamedán szerzetes) csöndes magányban. De azért nagy volt a híre és sokszor fölkeresték olyanok, kiknek bölcs tanácsra volt szükségök.

Élt pedig a tartomány székvárosában egy gazdag, hatalmas khán, a kit sok hízogó vett körül s a kit boszantott, hogy az a szegény dervis mégis nagyobb híren áll. Elhatározta, hogy csuffá teszi. Elmegy hozzá és ad neki olyan kérdéseket, a melyekre nem fog tudni felelni.

El is ment sok barátjával. A szegény dervist ott találták kunyhója előtt, a koránt (mohamedán szentírást) olvasgatva. A khán színleg nagy tisztelettel köszönt s így szólt:

— Bölcs és szent férfiú, hallottam nagy híredet és eljöttem hozzád, hogy felelj nekem három kérdésre, melyeket én magam nem tudok megfejteni. Megteszed?

A dervis intett, hogy meg.

— No's tehát, a korán azt mondja, hogy van Isten; de hogyan higység én azt, ha nem látom? És azt mondja a korán, hogy az ördög tűzből való; de akkor hát miért okozna neki gyötrelmet a pokol tüze? És végre azt mondja a korán, hogy Allah (Isten) elrendelte az ember sorsát; de akkor hát hogyan büntethet valakit rossz tettért? Tudsz-e ezekre felelni?

A dervis megint csak szó nélkül intett, hogy meg. Aztán lehajolt, fölkapott egy rögöt és jól oldalba dobta a khánt.

Dühös lett a gőgös ember, mert ezt ugyan nem várta. Barátaival együtt rárontott az öregre, megkötözte, bevitte

a kádi (bíró) elé s ott elmondta panaszatát. A dervis azonban nyugodtan felelé:

— Igazságos kádi, ennek a hatalmas khánnak nem lehet panaszja, mert én csak az ő kérdéseire feleltem. Azt kérde, mikép hihesse, hogy van Isten, ha nem látja? De hát én mikép hihessem, hogy neki fáj az én dobásom, mikor nem látom? Aztán kérde, hogy szenvedhet a tűzben az ördög, ha maga is tűz? De hát hogy szenvedhet a rögötől a khán, ki maga is csak por és rög? S végre kétsége van, hogy büntetni lehessen, mikor Allah elrendelte az emberek sorsát. No's akkor Allah az én sorsomat úgy rendelte el, hogy oldalba dobjam a khánt; hogyan merészeli büntetésemet kivánni?

A kádi mosolygott, fejével biccentett s így szólt:

— Szent és bölcs férfiú, igazságod van, menj békével a te hajlékodbá.

A dervis távozott, a kádi pedig így szólt a megszegyenyült khánhoz:

— Azt hiszem, ez a bölcs öreg másképp is tudott volna neked felelni. De mindjárt látta, hogy csak csufolkodol s azért ő tett téged csuffá.

KÖRREJTVÉNY.

M Z
S R
- A
O T
A T

Ha a körben levő betűk egyikéből kiindulva minden harmadikat számítjuk: hazánk egy nagy hőségének nevét nyerjük.

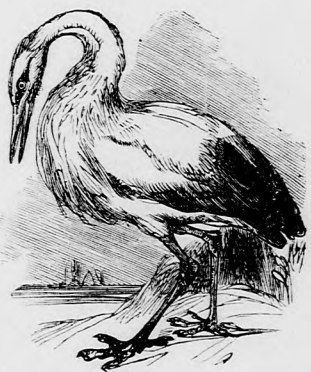
A NYÁRI TÜNDÉR MESÉJE.

— Három képpel. —

TÉL elmúlt. Hiába akarta még rázogatni havas szakálát, csak csöpögött, de hópihe már nem hullott róla. Ezen aztán úgy megboszankodott és elszégyenkezett, hogy odább állt egy pár országgal föl észak felé. Mihelyt pedig kitette a lábát, minden hó azonnal elfogyott, minden jég elolvadt, nyoma sem maradt a zuzmarás Tél apó uralkodásának. Azaz hogy bizony maradt, mert kopár, szomoru tájéket hagyott maga után. Nem volt ott egy zöld bokroska sem, még fű is alig zöldült. Szomoru volt csak végig is nézni a vidéken.

Gólya, daru, gém, fecske, vadgalamb és más-más mindenféle erdei, mezei és vízi népség előkerült, de ugyancsak sava-nyu képpel nézett körül.

— Jaj, jaj! Mi lesz belőlünk! Hogy lehessen itt megélni! Az a gonosz Tél az ő kegyetlen fagyával mindent megölt. Nem így volt ez hajdanában, mikor mező virult, erdő zöldelt. Bizony el kell innen

vándorolnunk más hazába, mert hiszen itt fészket sem lehet rakni.

Még a békák is, a mint téli álmukból fölébredtek, ott a tóban elégedetlenül kuruttyoltak.

— Koak, koak, brekeke! Így nem jó lesz sehogy se! Meggémberedik a lábunk, hideg a víz, jaj de fázunk! Nincs sehol légy, sem bogárka ebédre vagy vacsorára. Éhesen már hogy brekegjünk? Pedig itt már az ideje, hogy nagy hangversenyt rendezzünk. Ha ez így tart, visszabuvunk a tó mélyére s ám lássa a világ, hogy mulat, ha nem szól a békenekar gyönyörű zenéje.

Elég az hozzá, mindenki panaszkodott, mindenki elégedetlen volt. Nem is tudom, mi történt volna, ha egy szép reggel egyszerre csak ott nem terem egy mosolygós képű dalos fiucska, ki szállva-lebegve végig sétált erdőn-mezőn s ezüst csengésű hangon mondá:

— Mit busultok, miért a panasz? Itt vagyok már én, a Tavasz! Kifakaszatok rügyet-bimbót, szárnyra keltem a pillangót. Lomb fakadjon, fű zöldeljen, méh dönögjön, madár zengjen, tarka virág illatozzék, enyhe legyen a tiszta lég. Ugy legyen, a mint kívánom, én a derült vig Tavasz, ki itt járok nagy vidámon s nem szeretem a panaszt!

Nem is kellett ezt kétszer mondani. A merre lépett, nyomában életre ébredt a természet, fű kizöldült, fa kivirult s a madarak vigan csattogtak a lomb között, a mező szinte tarkállott a sok színes vadvirágtól. A kék égboltról mosolygón ragyogott le a napsugár, de a pajkos Tavasz meg-megtréfálta, előhívta jó pajtását, a

szellőt s ez hozott felhőket, melyek elfödtek a napot s szaporán ontották magukból az esőt. Napfény és eső váltakozott s ép ezért kedves és kellemes maradt a lég; hideg nem volt, de meleg sem, a bő nedvességtől buján nőtt minden, a patakok nagyra duzzadva, büszkén folydogáltak s hatalmas folyóknak hitték magukat, támogatd még ott is, a hol máskor sík mező

volt. Ez már aztán tetszett békának, halnak, ruczának és mindenféle vizen élő szárnyas-lábas és szárnyatlan-lábatlan jószágoknak.

— Így már jól van, mondá egy öreg pelikán.

— Nagyon jól van, bizonyítá egy vén béka. De most már aztán így is maradjon mindig.

... BEMUTATTA TESTVÉRKÉJÉT. (Lásd a 413. lapon.)

De hát soha sem volt az és soha sem is lesz, hogy mindenki egyet kívánjon. Mikor a kedves, bohó Tavasz már annyit uralkodott, mindinkább többen akadtak, akik nem voltak vele megelegedve.

— Hiszen szép ez, nagyon szép; sugdosták egymásnak a gyümölcsfák. De ha így maradunk, örökké zöld marad a gyümölcsünk, nem érik meg, nem lesz semmi haszna.

— Nekünk is elég belőle, szóltak a gólyák és mindenféle gázlok. Most már lassankint kiköltjük a fiókáinkat, de elpusztulnak ettől a szeszélyes Tavasztól. Se hideg, se meleg; se száraz, se nedves, bizony soha sem tudni, mire készülünk. Ha így marad, elpusztulunk.

S akik még nem igen rég ujjongva üdvözölték a vidám Tavaszt, most már elégedetlenül duzzogtak. A fürge Tavasz

pedig, amint erre-arra kószált, jól látta, hallotta ezt.

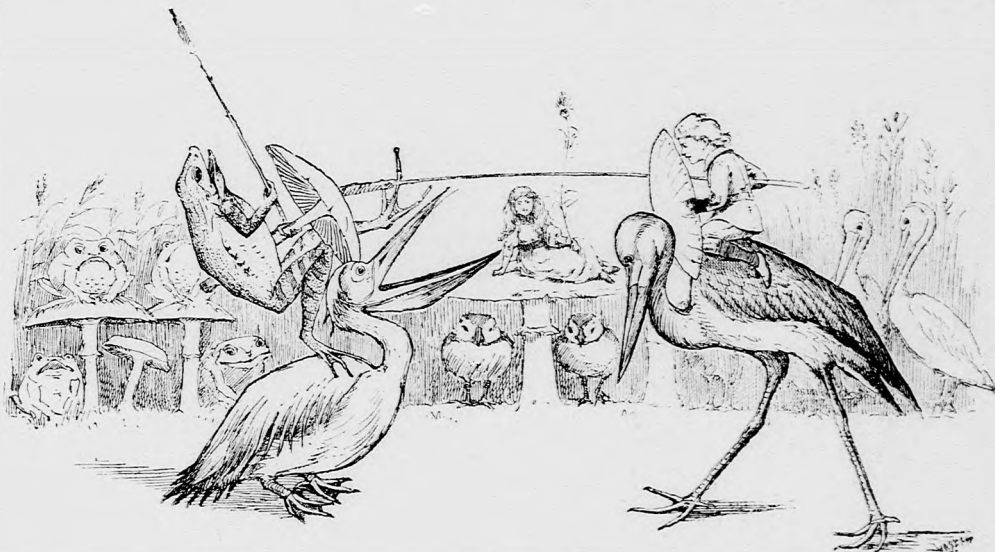
— Hm, nem jól van, sokan busulnak, pedig én ezt nem szeretem. Segíteni pedig nem tudok, mert másféle nem lehetek, mint a milyen vagyok. Oh, csak erre jönne testvérném, a tüzes szemű Nyár, szívesen átengedem neki az uralkodást. De ki tudja, hol jár ő most?

— Nagyon közel, te kópé; épen jöt-

tem, hogy utána nézzek, mit mivelsz; hangzott a háta mögött.

És csakugyan, ott állt már az aranyhaju Nyár. Minden hajaszála egy-egy tüzes sugár volt, tekintete pedig a merre nézett, csak úgy perzselt, alig lehetett reá nézni.

— Jaj de jó, hogy megjöttél, szólt Tavasz urfi. Én bizony már nem tudtam volna mit csinálni. Reád van itt szükség.

...LEBUKOTT. (Lásd a 414. lapon.)

Ezalatt már körülfigták a gémek, gólyák, vizi tyukok, pelikánok s Tavasz urfi bemutatta testvérkéjét. (Lásd a képet a 412. lapon.)

— Jól tudom, hogy velem már nem vagytok megelégedve, megyek tehát s átadom az uralkodást testvéremnek.

A legtöbben örültek, de hát megint csak úgy volt, mint az elébb, megint nem voltak mind egy véleményen. Akik

az elébb meg voltak elégedve, most azok lettek elégedetlenekké. Egy vén béka haragosan szólalt meg:

— Kvak! Kvak! Brekeke! Így nem jó lesz sehogyse. Hiszen a királynőknek a szeme közé sem lehet nézni! Ugy süt, perzsel, éget, hogy tönkre megyünk.

— De ez nagyon jó, szólt a gólya. Most már jó meleg lesz, nem fáznak meg pelyhes fiókáink.

— Nagyon jó lesz! mondá a veréb. Megérik a buza, gyümölcs, lesz bőviben jó eleség.

— De nem jól van, brekeg é mérgesen a béka. Minden elszárad, elfonnyad. De azt még nem bánám. Hanem mi lesz a vizekkel, mocsarakkal, pocsolyákkal? Mind kiszárad, elpárolog, elvesztjük a jó buvókánkat. Folyó partján nem lesz többé kiömlés, még talán a patak is kiszárad.

— Micsoda? szólta a torkos pelikán. Akkor én hol találok halat? Ezt nem tűrjük! Fellázadunk, elkergetjük ezt az alkalmatlan új királynőt.

— De el ám! Vagy legjobb lesz, ha megesszük, hogy vissza se jöhessen soha többé.

— Csönd legyen! parancsolá Tavasz urfi. Ki mer ellenszegülni?

— Én is merek, felelé egy vitéz béka. Te már lemondta az uralkodásról, semmi szavad a dolgunkba. Vagy ha védeni akarsz az új királynőt, állj ki vitéz módra, s aki vesz, hódoljon!

Rögtön kiszemelték egy tisztáson a bajvivó tért s a nézők körben elhelyezkedének, míg Nyár tündérke egy nagy gombán ülve, aggodalommal leste, mi fog történni.

A bajvivók neki készültek. A haragos béka fölült a mérges pelikán hátára, Tavasz urfi pedig egy vitéz golyára. Hatalmas buzogányu kákaszál volt a lándzsa, kövér gomba a paizs. Elszántan, hősi bátorsággal rohantak egymás ellen.

— Jó lesz egy kicsit rá ijeszteni, súgta a béka a pelikánnak. Lärmázzunk, ahogy csak tudunk.

A béka tehát dühösen brekegett, a pelikán nagy garral csattogtatta öblös csőrét. De az igazi vitéz nem ijed meg a vak lármától. A hős golya bátran rontott előre s vitéz Tavasz akkorát döfött lándzsájával, hogy a mérges béka rögtön lebukott (Lásd a képet a 413. lapon.) a paripájáról.

— Hódoljatok, vagy mind meghaltok! kiáltá a győztes Tavasz.

— Jaj, jaj! Meneküljünk! kiáltá a leestében megsántult béka.

S futott, ahogy csak tudott és utána mind, akik vele tartottak. Nem is mertek többé fényes nappal előbujni, csak esti szürkületkor szólaltak meg ezután.

Tavasz urfi aztán össze szedte a sátorfáját.

— Most már megyek, jó testvérekem, uralkodjál szerencsésen, érlelj kalászt és gyümölcsöt és nevelj sok madarat, hogy majd áldva emlegessen, ki utánam itt marad.

Meg is történt. A forró tekintetű Nyár háborítlanul uralkodott, megérlelt mindent, amit a vidám Tavasz kifakasztott. Örömmel nézte művét maga is.

— Nem sokára nem lesz dolgom, akkor én is odább megyek s küldöm magam helyett Ősz bátyámat, hadd készítsen elő mindent Tél apó látogatására. Majd esztendőre újra kezdjük!

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXVI. kötet 23-dik számában közölt kockakarejtvény megfejtése:

M	A	R	O	S
Cs	A	N	Á	D
K	Ö	R	Ö	S
M	Á	R	I	A
P	Á	R	I	S

Helyesen fejtették meg: Lászlófalvy E. Margit és Árpád, Pallavicini György, Seidher Frigyes és Dezső, Strobenz Ida és Luiza, Fleischmann Ilona, Schwesster Emma, Ulrich Lotti, Irén és Viktor, Sonnenfeld Teréz és Fannika, Kasper Irma és Gusztáv, Ruzsnyák Erzsike, Jaszenovics Izabella és Pista, Leidenfrost Marianne, Fort Ferencz, Fesselhoffer József és István, Stern Károly és Pista, Berkes Marcella és Jenő, Schmidt Jenny, Krausz Imre, Altmann Gyula, Schönbeck Gyula és Kálmán, Feischl Irma és Jenő, Messer Rudolf, Lasz gallner Elsa és Nora, Maller Margit és Imre, Santhó Károly, (sajátkezű irást kívánok! F. b.), Kantner Margitka, Jablonkay Béla, Schmura Viktor, Tiszti Nellike. ifj. Körösy Károly.

A »KIS LAP« XXXVI. kötet 24-ik számában közölt rimes feladvány megfejtése:

A városerdő taván
Csolnakunk lebeg,
Hajtja a hullám simán,
A lég oly mégeg.

Lombos part felé halad,
Hús árnyéka zöld,
S ott a terepély alatt
Andor inni tölt.

Jól esik a fris ital
Szomjunk oltva van,
A tónak virágival
Játszom boldogan.

Melletünk hattynk raja
Vidáman evez.
Nyári szellő sóhajt
Fűn-fán lengedez.

Emma könyvét üti fel,
S olvas szép mesét.
Fülem csak félig figyelt. —
Almodom jötét.

Helyesen fejtették meg: Nyáry Ilona és Béla, Korponay Edith, Lászlófalvy E. Margit és Árpád (részben), Weisz Sándor, Miklósi Emmi, Berg József, Farkas Anna (részben),

Haraszi Dezső, Nagy Magda és Jenő, Forró Eszti, Lehóczky Jenő, Kaár testv., Hajós Imre és Antal.

*
A »Kis Lap« XXXVI. kötet 23-dik számában közölt kockakarejtvény megfejtését utólag még beküldötték: Murárik Berczi, Gajzágó Katicza.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Kosztra Dénes. Szép, hogy lelkesedel nagy Vörösmartynk költészetén; hisz másképp nem is lehet. De életrajzának sovány kivonatát a »Kis Lap«-ban közölni nincs helyén. — **Surgóth Jenő.** Még csak azt üzend meg, *kinek* a nyomán fordítottad? Ha csak maga el nem hallgatja: a szerző nevét is közölni illik. A helyre-igazítást megejtettem, hanem azért a te *ó* betűd még most is veszedelmesen hasonlít az *á*-hoz. — **Hertzka Josephine.** Méltó örömdobben őszintén részt veszek. A többiben eljártam. Boldog nyaralást! — **Csergheő Regináld, Schwarz Ernő, Nyikos Menyus.** Mind szívesen látlak zászlóm alatt. — **Schultz Hildegard.** Csakhogy már ennyire vagy! A nyári pihenő s a jó levegő megadja a többit. — **Okolicsányi Olga.** Némí változtatással én rá is rá illik a példabeszéd, hogy: »szegény szerkesztő szándokát boldog Isten bírja«. De tán jobban kedvez a szerencse nyáron. — **Riszdorfer Erzsébet.** Nem tagadom: a külön való megemlékezés, ép oly meglepően mint kedvesen hatott rám. Szívemből viszonzom. — **Eisenstädter Anna.** A fordítás elég ügyes. Nehány javítással közölhető is, de tudnom kell az eredeti szerzőjének a nevét. Ha pedig ezentul is küldesz kéziratot a »Kis Lap« számára, szélét hagyd a papirosnak két oldalt, a tulsó oldalára meg ne írd. — **Buchwald Dezső.** Ha minden kis olvasómnak ott akarnék lenni a vizsgálatán, nem telnék idő a »Kis Lap« megírására. Csak örülni tudok, ha a jó sikernek híret veszem.

Jótekonyság.

Szegény fővárosi gyermekek nyári üdülésére: Wenckheim Krisztina gyűjtésében 8 frt. (Egyes adakozók: Rika 2 frt., Józsi 2 frt., László 1 frt., Pali 1 frt s Kriszta 2 frt.), Büchler Tibor és Béla 2 frt.

Ez adományok a »Nemzet« című napilapban vannak kimutatva.

Az *Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.* **Forgó bácsi.**

Kis Értesítő.

Ez a szám az utolsó ebben a kötetben. Minden kis olvasójának, diáknak és nem-diáknak, vidám

nyári szünetet kíván, és a jövő héten meginduló új kötet első számáig is szívből üdvözli az ő számos kis híveit

Forgó bácsi.

A „Kis Lap“ t. előfizetőihez!

FORSAJ letelt a félesztendő s megint itt az idő, melyben néhány szót szoktam intézni kis olvasóim nagy táborához, visszapillantásul a multra, előre tekintésül a jövőbe. Örömmel teszem régóta, mert öröömre szolgál mindkettő: az is, ha visszapillantok a *Kis Lap* immár megfutott több, mint tizennyolcz évi pályájára; az is, ha előre tekintek folyton szebbnek ígérkező jövőjébe. A *Kis Lap* multjának örömeiben sok ezren osztoznak velem és ezek közt sok ezren vannak, kik már rég kinőttek kis híveim sorából, érett koruk java idejét élík s szóban, írásban sokszoros tanuságát adják nekem, mily kedves emlékekben él a *Kis Lap*, boldog gyermekkoruk hű barátja, oktatója és szórakoztatója. Ezek az én élő bizonyosság-tevőim. S ha a jövőbe nézek, látom, mint siet a magyar gyermekvilág évről-évre növekedő számmal a régi és még mindig új *Kis Lap* zászlaja alá. Mert nincs már ma jó gyermek, ki jutalmul ne a *Kis Lap*-ot kérné és kapná szerető szüleitől.

Azon az uton, melyen eddig nekem is, kis olvasóim nagy seregének is annyi örömmünk kínálkozott, fog a *Kis Lap* haladni ezentul is változatlanul. Törekedni fog mentül nagyobb teljességre és tökéletességre, de gondosan megőrizve az immár két évtizeden olyan jónak bevált irányt és beosztást. Az ifju szív és ifju elme mindig együtt fogja találni a *Kis Lap*-ban a szórakozást az okulással, a vidámságot a kedély nemesítésével.

Miként az eddigi kötetek, ugy a jövő hóval kezdődő **harminczhetedik** kötet is közölni fog egy-egy **hosszabb elbeszélés** mellett minden számban kisebb **beszélyt, mesét, eljátszásra alkalmas kis szindarabot, ismeretterjesztő cikkekcskéket** és művészi rajzok kíséretében **költeményeket**. Megmarad változatlanul **Forgó bácsi postája**, melyben kis olvasóival érintkezik, lesznek elme-élesítő **rejtvények** és feladványok s a jótékonyosság rovata is mindig nyitva áll azoknak, kik oly szerencsések, hogy segílyt nyújthatnak a szenvedőknek.

Az új kötetnél, tudom, új hívekkel szaporodva találok együtt régi híveimet, kiket változatlan szeretettel üdvözöl

Forgó bácsi.

Tisztelettel kérjük a „Kis Lap“ t. előfizetőit, sziveskedjenek megrendeléseiket mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „Kis Lap“ előfizetési ára :

Negyedévre	1 frt 40 kr.
Félévre	2 „ 80 „
Egész évre	5 „ 60 „

Az előfizetési pénzek, melyeknek küldésénél legcélszerűbb a postai utalványok használata, a „Kis Lap“ kiadóhivatalához, (Budapest, Ferencziek tere, 3. sz., Athenaeum-épület) intézendők.

A „KIS LAP“ kiadó hivatala.

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, Ferencziek-tere 3-ik sz., Athenaeum-épület.
Nyomtatja a kiadó tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapestben.